Concept-Cybersecuritywet

Beantwoording vragen Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Dit wetsvoorstel implementeert de zogenoemde NIB-richtlijn van de Europese Unie.[1] De aanleiding voor de richtlijn is dat de samenleving en de economie steeds afhankelijker worden van ICT en dat het dus steeds belangrijker wordt om maatregelen te nemen om die ICT te beschermen tegen aantasting van de beschikbaarheid of betrouwbaarheid.

2. Wie zijn betrokken?

- 'aanbieders van een essentiële dienst' in de zin van de NIB-richtlijn binnen de sectoren energie, vervoer, bankwezen, infrastructuur voor de financiële markt, gezondheidszorg, drinkwater en digitale infrastructuur;
- andere vitale aanbieders: beheerders van bepaalde waterkeringen en organisaties in de sector nucleair;
- 'digitaledienstverleners' in de zin van de NIB-richtlijn: aanbieders van onlinemarktplaatsen, onlinezoekmachines en cloudcomputerdiensten;[2]
- de rijksoverheid.

3. Wat is het probleem?

Dit wetsvoorstel is nodig om te voldoen aan de verplichtingen van de NIB-richtlijn.

4. Wat is het doel?

Implementatie van de NIB-richtlijn, die met name de volgende verplichtingen bevat:

- aanwijzing, door elke lidstaat van de EU, van de 'aanbieders van een essentiële dienst' in die lidstaat;
- verplichting voor aanbieders van essentiële en digitale diensten om hun ICT te beveiligen en ernstige incidenten te melden;
- toezicht en sancties door een of meer bevoegde autoriteiten;
- aanwijzing van één centraal contactpunt;
- aanwijzing van een of meer CSIRT's (computer security incident response teams) voor advies en bijstand aan aanbieders van essentiële en digitale diensten.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Nederlandse overheid is verplicht om de NIB-richtlijn om te zetten in Nederlandse wetgeving.

6. Wat is het beste instrument?

Vanwege de inhoudelijke samenhang en overlap worden de bepalingen van de toekomstige Wet gegevensverwerking en meldplicht cybersecurity (nu nog als wetsvoorstel aanhangig in de Eerste Kamer)[3] overgeheveld naar de Cybersecuritywet. Wat betreft de beveiligingseisen van de NIB-richtlijn (risico's beheersen en gevolgen van incidenten voorkomen en minimaliseren) bevat het wetsvoorstel zelf alleen de globale normen uit de richtlijn (zie de artikelen 7 en 8 van het

[1] Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie (PbEU 2016, L 194).
[2] De richtlijn geldt niet voor kleine en micro-ondernemingen als bedoeld in artikel 16, elfde lid, van de NIB-richtlijn. Digitaledienstverleners vallen alleen onder het wetsvoorstel als zij onder de jurisdictie van Nederland vallen, zie artikel 18, eerste en tweede lid, van de NIB-richtlijn.
[3] Zie www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34388_wet_gegevensverwerking_en?zoekrol=vgh5mt4dsdk1.

wetsvoorstel), met de mogelijkheid om die normen nader uit te werken bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (artikel 9).

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

- Burgers en bedrijven zullen naar verwachting profiteren van de verplichting voor aanbieders van essentiële en digitale diensten om hun ICT te beveiligen en ernstige incidenten te melden, doordat de samenleving en de economie door die verplichting beter beschermd worden tegen ontwrichting.
- Dankzij de meldplicht kan de overheid de betrokken organisaties effectiever bijstaan om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van hun diensten te waarborgen of te herstellen.
- Als een ernstig ICT-incident onder de meldplicht valt, dan veroorzaakt dat voor de getroffen aanbieder een bescheiden stijging van zijn administratieve lasten.
- Aanbieders van een essentiële of digitale dienst die de beveiliging van hun ICT niet op orde hebben, zullen kosten moeten maken om alsnog aan de wettelijke eisen te voldoen.
- Voor het milieu zijn er geen gevolgen. Wel kunnen de beveiligingseisen en de meldplicht eraan bijdragen dat uitval van ICT niet leidt tot milieuschade, of als die schade zich toch voordoet, tot beperking ervan.